MAKTAB YOSHIDAGI QIZ BOLALAR SHIMI VA O‘G‘IL BOLALAR SHO‘RTIGI ASOS KONSTRUKSIYASINI HISOBLASH VA QURISH

Suyunova Umida G‘ulom qizi
Forish tumani texnikumi maxsus fanlar o‘qituvchisi

imrconf.com

ANNOTATSIYA: *Ushbu maqolada maktab yoshidagi bolalar kiyimlariga qo‘yiladigan zamonaviy talablar, xususan, qiz bolalar shimi va o‘g‘il bolalar sho‘rtigi asos konstruksiyasini hisoblash hamda qurish usullari ko‘rib chiqilgan. Tadqiqot davomida bolalar qomatining antropometrik o‘zgarishlari hisobga olingan holda konstruktiv chizmalarni aniq shakllantirish bosqichlari yoritilgan.*

Kalit so‘zlar: *konstruksiya, shim, sho‘rtik, maktab yoshi, antropometriya, chizma, metodika, kiyim loyihalash.*

ABSTRACT: *This article examines modern requirements for school-age children's clothing, in particular, methods for calculating and constructing the basic design of girls' trousers and boys' shorts. During the research, the stages of accurate formation of constructive drawings were highlighted, taking into account the anthropometric changes in the children's body.*

Keywords: *construction, trousers, shorts, school age, anthropometry, drawing, methodology, clothing design.*

KIRISH

Zamonaviy yengil sanoat sohasida bolalar kiyimlarini loyihalash alohida yondashuvni talab etadi. Maktab yoshidagi bolalar doimiy harakatda bo‘lganligi sababli, ularning kiyimlari nafaqat estetik jihatdan chiroyli, balki ergonomik jihatdan qulay bo‘lishi shart. Shim va sho‘rtiklar maktab kiyimlari to‘plamining asosiy elementlari hisoblanadi. Mazkur maqolaning dolzarbligi

bolalar qomatining o‘ziga xos fiziologik o‘sish xususiyatlarini inobatga olgan holda aniq va qulay asos konstruksiyasini yaratish uslubiyatini takomillashtirishdan iboratdir.

ASOSIY QISM VA MUHOKAMA

Bolalar kiyimi konstruksiyasini qurishda eng muhim bosqich bu o‘lcham bo‘laklarini to‘g‘ri olish va qo‘shimcha erkinlik haqlarini (P) aniqlashdir.

Konstruksiyani hisoblash bosqichlari:

1. **O‘lcham olish:** Bel aylanasi (Ba), dumba aylanasi (Da), o‘tirish balandligi (O‘b) va buyum uzunligi (Bu) kabi asosiy o‘lchovlar olinadi.

2. **To‘r chizig‘ini qurish:** Vertikal va gorizontal tayanch chiziqlari o‘tkaziladi. Bunda dumba chizig‘i va qadam chizig‘i balandliklari matematik formulalar yordamida aniqlanadi.

3. **Old va orqa bo‘laklar kengligi:** Shimning old va orqa bo‘laklari kengligi dumba aylanasi o‘lchamiga asoslanadi. Masalan, old bo‘lak kengligi Шпп = 0.5 \times (Da + Pda) formulasi orqali topiladi.

Qiz bolalar shimi konstruksiyasi: Qizlarning shimida bel va dumba qismining o‘zaro nisbati o‘g‘il bolalarnikidan farq qiladi. Shuning uchun yon chok va bel burtmalari (vitochka) aniqroq hisoblanishi lozim. Bu harakatlanishda qulaylikni ta’minlaydi.

O‘g‘il bolalar sho‘rtigi: Sho‘rtik konstruksiyasi shim asosi negizida quriladi, biroq tizza chizig‘idan yuqorida tugallanadi. Sho‘rtiklarda erkinlik haqlarini biroz ko‘proq berish tavsiya etiladi, chunki o‘g‘il bolalarda dinamik faollik yuqoriroq bo‘ladi.

XULOSA

Maktab yoshidagi bolalar uchun shim va sho‘rtik asos konstruksiyasini to‘g‘ri hisoblash kiyimning qomatga yaxshi o‘tirishi va chidamliligini ta’minlaydi. O‘tkazilgan tahlillar shuni ko‘rsatadiki, konstruksiyada antropometrik ma’lumotlardan to‘g‘ri foydalanish ishlab chiqarishda nuqsonli mahsulotlar kamayishiga va bolalarning jismoniy rivojlanishiga to‘sqinlik

imrconf.com

qilmaydigan kiyimlar yaratishga xizmat qiladi. Taklif etilgan hisoblash usullari tikuvchilik texnikumlari va kiyim dizayni yo‘nalishidagi mutaxassislar uchun amaliy ahamiyatga ega.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. Bulatova Ye.B., Aminova Sh.M. "Konstruirovanie odejdi" - T.: "Fan va texnologiya", 2017.

2. Shomirzayev M.X. "Tikuvchilik texnologiyasi va kiyimni loyihalash" - Toshkent, 2021.

3. M.N. Rasulova. "Kiyimni konstruksiyalash" darslik. - T.: Cho'lpon, 2013.

4. G.A. Akramova. "Bolalar kiyimlarini loyihalash asoslari" o‘quv qo‘llanma. 2019.

imrconf.com